

de zonde, ook bij christianiseering van de theorie van Coué, tot een minimum gereduceerd.

Zij doordringen niet heel het bestaan van den mensch.

En dat niet alleen.

Maar met de erfzonde weet men bij deze theorie in het geheel geen raad.

Het is de ongetemde verbeelding van den enkelen mensch, die waanvoorstellingen oproept en ziekten realiseert.

Daarvan alleen heeft hij zich te verlossen.

Van de zonden der vaderen, welke bezocht worden aan de kinderen, heeft hij geen verlossing noodig.

Trouwens, ook zonder religieuze motieven te doen gelden, heeft Coué voor het probleem der erfelijkheid geen oog.

Daarvoor is zijn systeem te oppervlakkig.

En uit ethisch oogpunt beschouwd, is het onchristelijk.

Ons derde bezwaar hangt met ons tweede ten nauwste samen.

Coué wil ook zoogenaamde morele gebreken genezen.

Hij beschouwt die als ziekten.

Dat wil dus zeggen, dat voor hem zonden niets dan ziekten zijn.

Ook daarin sluit hij zich aan bij vele moderne theorieën, theorieën, welke echter voor den christen geoordeeld zijn.

De zonde is niet meer overtreding van Gods wet.

Zij is geen ethisch kwaad.

Zij valt niet onder de ethische beoordeeling, de beoordeeling van goed of slecht.

Heer spreekt vanzelf, dat de Gereformeerde ethiek tegenover zulk een beschouwing onverzoonlijk staat.

De konsekwenties van deze theorie zijn dan ook in flagranten strijd met Gods Woord.

Tegenover den eisch van wedergeboorte en bekeering, waarmee het evangelie tot den mensch komt, predikt Coué verlossing der menscheit van het innerlijke kwaad, verbetering der maatschappij door bewuste autosuggestie.

Hier neemt alzoo de bewuste autosuggestie de plaats van wedergeboorte en bekeering in.

Men zal ons toestemmen, dat het volkomen ijdel is deze theorie ooit christelijk te willen maken.

Christendom en theoretisch Couéisme zijn in dit opzicht antipoden.

Men late dan ook alle verchristelijkingspogingen achterwege.

Hier is alleen ruimte voor antithese.

Van onze vele bezwaren stippen wij er nog een paar aan.

Gelijk uit Coué's opvoedkundige wenken bleek, heeft de suggestie zich ook van onwaarheid te bedienen. Wanneer een kind lui is geweest, moet men het wijsmaken, dat het dien dag beter is gegaan dan den vorigen, ook al is het een onwaarheid.

Algezien van de gedachte, dat dit in de praktijk tot vreemde toestanden zal leiden, dat het alleen een geschikte methode is om bolsjewieken te kweken, dat het kind bij zichzelf zal overleggen: zoo, gaat het beter, nu ik lui ben geweest, dan zal ik morgen maar nog luiër zijn, brengt dit de leugen in de opvoeding.

Dat geeft een kijkje op heel de theorie van Coué.

Want gelijk de ouder met zijn suggestie tegenover het kind, staat de mensch met zijn autosuggestie tegenover zichzelf.

Hij moet zich diets maken, dat het beter gaat, ook al is het niet waar.

Al gaat een zieke achteruit, toch moet hij er bij blijven: elken dag word ik in alle opzichten hoe langer hoe beter.

Zoo staat het Couéisme op gespannen voet met de waarheid.

Het kan daarom aan het scherpe vonnis der Gereformeerde Ethiek niet ontkomen.

Bewuste autosuggestie!

Inwerking door onze gedachte op het onbewuste in ons en als gevolg daarvan lichamelijke en zedelijke verbetering!

Wie beluistert hierin niet de mateloze pretentie van een verwaand intellektualisme?

Dit intellektualisme overwoekert al het andere in den mensch.

Gedachteconcentratie wordt het een en het al. Wat de mensch op die bepaalde wijze denkt is.

Maar de schijnbaar hoogste zekerheid moet omslaan in den uitersten twijfel.

De mensch zal vragen: is alles wat is niet slechts door mij gedacht, is het geen illusie?

En in stee van het zelfvertrouwen te verhoogen zal het theoretisch Couéisme velen tot psychische zelfontwrichting brengen.

HEPP.

## UIT DE SCHRIFT.

### Lompen onder de okselen.

En Ebed-Melech de Moorman zeide tot Jeremia: Leg nu deze oude, verscheurde en versletene lompen onder de okselen uwer armen, van anderen aan de zeelen. En Jeremia deed alzoo. Jeremia 38:12.

Dat was een Moorman, die Jeremia uit den kuil haalde. Uit haat hadden mannen van zijn volk hem erin geworpen.

En let nu op de teerheid, waarmee hij te werk gaat, deze Moorman.

Hij neemt lompen — oude en versletene — op dat Jeremia ze onder de zeelen kan leggen, onder zijn okselen, opdat die zeelen niet in zijn vleesch knippen.

Dat was van een man teeder bedacht.

Zoo doet de zorg, de liefdezorg.

Waar een hart is, daar denkt men ook om kleinigheden. Als er dan zeelen noodig zijn, die pijn doen, dan zijn er ook wel lompen te vinden, die zacht zijn.

Wij kunnen van dezen Moorman veel leeren. Het gaat niet om de daad zonder meer, maar ook om de gesteldheid van ons hart onder de daad.

En die gesteldheid van ons hart blijkt niet steeds uit onze daad zoo duidelijk. Maar wel uit die kleine dingen, die ons zoo typeeren.

Wij mogen ook in dezen de kleine dingen niet verachten. We hebben er in ons drukke leven wel eens geen tijd voor, en we vinden in ons veelbewogen bezig-zijn wel dikwijls geen „gelegenheid“ om teer en zachtmoedig te zijn, en om op kleinigheden te letten.

En toch, uit die kleinigheden spreekt zoo veel. En door die kleine dingen is het leven juist zoo rijk.

In die kleine dingen spreekt de liefde.

Juist als we christen zijn verstaan we dat.

Immers dan leven ook wij bij den voortdurend door die zachte steunsels, en door die liefdevolle hulpe, die onze Christus ons schenkt. Want dit is 't eigenaardige, we moeten wel eens pijn lijden, om geholpen en gered te worden. Zooals Jeremia — die uit den kuil werd opgetrokken — maar er is ook de teerheid.

En dit is de liefde van onzen Christus, dat Hij, wanneer Hij komt met Zijn koninklijke kracht, ook is de barmhartige Hoogepriester.

Hij slaat... Maar steunt tegelijk...

Meer: Hij is het, die de slagen, die wij verdienen, eens opving, en die zichzelf stelde tusschen ons en de roede van Gods toorn. Als een verachte en verworpen... voor ons.

Ja — indien we Hem kennen als onze hope.

Indien gij dan het leven in zulk een Jezus kent en mint, hoe zult ge dan anders kunnen dan ootmoedig van Hem te vragen:

„Heere — mijn Heiland — die mij zegt: leert van mij, dat ik zachtmoedig ben... leer mij zachtmoedig te wezen...“

J. W.

## KERKELIJK LEVEN.

### De samenstelling der a. s. Generale Synode.

Voor eenige weken gaf ons blad de namen van de afgevaardigden naar de e.k. Generale Synode. Daaruit bleek, dat de groote meerderheid van de predikanten, die naar Assen werden gedeputeerd, ook thans weer de kerken te Groningen zullen vertegenwoordigen.

Ons ontbreken de gegevens op het oogenblik — wij hebben onze boekerij niet te onzer beschikking — om na te gaan of nog ooit naar twee opeenvolgende Synodes dezelfde predikanten in zoo grooten getale zijn afgevaardigd.

Zelfs ligt de onderstelling voor de hand, dat, indien sommigen predikanten de lichamelijke krachten te Assen niet hadden begeven, de continuïteit nog grooter zou zijn geweest.

En bijna zeker moet de verandering in Utrecht alleen toegeschreven aan het overlijden van Dr J. C. de Moor.

Niet minder dan zeven Particuliere Synodes kozen dezelfde predikanten-afgevaardigden als naar Assen.

Nu willen wij daarin niet lezen een soort van adhaesiebetuiging onzer kerken aan de Synode van Assen.

Daaraan bestaat in onze kringen geen behoefte. Trouwens, 't zou een tegenstrijdigheid zijn.

De kerken zelf waren te Assen vergaderd en namen daar haar beslissingen, terecht in Israël vermaard.

Nu zullen de kerken tot zichzelf toch niet spreken door de nieuwe afvaardiging: dat hebt gij er in Assen goed afgebracht.

Ook gaat deze afvaardiging langs de personen heen.

De kerken spreken daarmee volstrekt niet uit, dat zij deze predikanten boven anderen vertrouwen.

Zelfs geven zij daardoor niet te kennen, dat zij hen bekwaam achten boven anderen.

De betekenis van deze afvaardiging ligt blijkbaar in iets anders.

Vóór de Particuliere Synodes samenkwamen verstoutten wij ons tot het advies om niet allen, die naar Assen waren afgevaardigd, te Groningen door anderen te vervangen.

Uitdrukkelijk schreven wij er bij, dat wij op zichzelf voor de grootst mogelijke afwisseling zijn.

Maar, zoo motiveerden we, in dit speciale geval, waar nog zooveel zaken te behandelen zullen zijn, welke een gevolg zijn van de beslissingen van Assen, is het niet raadzaam, dat nieuwe mannen zich daarin van meetaf moesten inwerken.

De „Gereformeerde medewerker“ van de „N. R. C.“ blies toen hoog van den toren.

Natuurlijk verdraaide hij onze woorden, gelijk hij dat gedurig doet.

Hoewel de man op het oogenblik tamelijk „Assensisch“ is, kan hij niet nalaten achter het scherm der anonymiteit te stoken.

Geheel nieuw bloed moest er in, zoo vond hij. Onze kerken hebben echter den wijsten weg gekozen.

Zelfs kwam er nog een grooter getal van dezelfde predikanten in dan wij strikt noodzakelijk achtten. Onze redeneering was zóó.

Gewoonlijk worden er vijf commissies van praesadvies op een Synode benoemd. Zulk een commissie splitst zich nog weleens in twee subcommissies. Laat ons voor de veiligheid dan rekenen op tien commissies. Elk van die commissies zal wel niet een restantje van Assen krijgen, maar laten we toch met deze mogelijkheid rekening houden. Dan is het op zichzelf wenschelijk, dat de Synode over tien predikanten beschikke, voor elke commissie één, die de historie van Assen uit eigen beleven kennen.

Wie zelf weleens in commissies zat, het doet er niet toe op welke gebied, weet, welke onschatbare diensten iemand kan bewijzen, die de interne historie van vroegere zittingen kent.

Dat bespaart heel wat zoeken en uitgaan op informatie.

Men kan van het begin af geregeld doorwerken. Dat zal op de Synode van Groningen wel noodig zijn, willen we op tijd klaar komen.

Want al zullen de meest gewichtige stukken niet op het agendum voorkomen, er is een berg met klein goed.

Juist dat kleine goed houdt vaak het langst op. Het moet stuk voor stuk door de handen heen.

Over kleine dingen wordt in den regel meer gediscussieerd dan over groote.

Daarom zal men van stonde aan op bezuiniging van tijd bedacht moeten zijn.

De kerken hebben door haar afvaardiging daaraan een flinken stoot gegeven.

### — Nog steeds bewolkt.

Het is voor den buitenstaander niet gemakkelijk er uit wijs te worden, hoe het nu eigenlijk met de zaak van Dr Van Leeuwen staat.

De vorige week nam de classis Drachten volgens bericht van „De Standaard“ het volgende besluit:

a. uit te spreken, dat met de uitdrukking „zwijgen over zijn verschil van gevoelen“ niet bedoeld is, dat Dr Van Leeuwen over den inhoud van Genesis 2 en 3 zelf zou zwijgen, wat uit den aard der zaak bij zulk belangrijk deel van in de Schrift geopenbaarde waarheid, noch op den kansel, noch op de catechisatie mogelijk is, maar dat hij alleen over „zijn verschil van gevoelen“ moet zwijgen, maar overigens zich heeft te houden aan wat de Schrift er van leert, zonder daarbij in strijd te komen met de uitspraken der Generale Synode;

b. den kerkeraad van Harkema — Opeinde ernstig te adviseeren alles te doen wat in zijn vermogen is om scheuring te voorkomen en overigens hem er op te wijzen, dat hij naar art. 79 en 80 van de Kerkenordening de bevoegdheid heeft, om, wanneer hij meent, dat daartoe genoegzame grond aanwezig is, in vergadering met een genabuurden kerkeraad tot schorsing van Dr Van Leeuwen over te gaan;

c. dat mocht de kerkeraad over de genoegzaamheid van de gronden in twijfel zijn, hem te adviseeren daarover zich om advies te wenden tot de a.s. Gen. Synode;

d. tevens den kerkeraad te adviseeren desnoods met Dr Van Leeuwen te overleggen met het oog

op de  
willigen  
Giening  
De ver-  
verkregen  
De luch-  
Vooral  
Natuur-  
om te zw-  
Gen. 2 en  
Zijn gra-  
Die kor-  
Het gam-  
En dan  
Daarom  
van gevo-  
De Syn-  
loslaten e-  
Igen grond-  
zou Lee-  
Nu blijft  
wat de S-  
Daartoe  
Het is  
uitspraak  
Mogelijk  
raakt, wa-  
Maar w-  
Generale  
Ook in  
De class-  
wen opgel-  
En nu  
Harkema-  
heeft om,  
zame, gro-  
zenabuurd  
Leeuwen  
Tenzij e-  
gekomen,  
De class-  
sing ophiel  
De scho-  
En toch  
bevoegdhe-  
gaan.  
Wordt e-  
omgespron-  
Ook over  
Wij me-  
wen nog  
Nu advi-  
met Dr v-  
de moeilij-  
dat hij zo  
Woorden.  
De form-  
vraag rijze  
Klaarheit  
Wij wer-  
classis Dr-  
Maar de  
En het  
Gereforme-  
Wie spr-

Een bro-  
onder de P-  
hoe langer  
van vacatu-  
openbare  
als ter gh-  
beschikking  
hen belett-  
des Maand  
voelt zich  
deze gewo-  
dag bij de  
en vraagt.  
Reeds n-  
huiverig b-  
geoorloofde  
Er is hij  
een breede  
voor allen  
we elkand-  
bedigen.  
Door vra-  
of niet geoc-  
eens ander  
ons op te  
recht.  
En dit i-  
treding van  
Daarbij k-  
de toepassi-  
haar onbes-  
liere corres-  
hoe meer  
velen nog  
teijke bete-  
loeh samen-  
beijden; d-  
bij lange n